

[Hans Hækkerup]

modernisering burde man måske tale om kompensations for de fjernede mellemdistanceraketter, selv om de nye missiler lige præcis holder sig under grænsen på 500 km.

For os socialdemokrater er målet at få fjernet de kortrækkende atomvåben helt fra europæisk jord. Vi ønsker det tredje nul. For os er kombinationen af kortrækkende atomvåben og NATO-doktrinerne om fremskudt forsvar og førstebrug af atomvåben en selvmordscocktail.

Det er derfor vores klare holdning, at man parallelt med forhandlingerne om de konventionelle våben og om tillidskabende foranstaltninger i Wien burde indlede forhandlinger om de kortrækkende atomvåben, ikke nødvendigvis ved det samme bord eller med de samme deltagerlande, men parallelt, for sandheden er jo, at der er en sammenhæng, og lykkes det ved det konventionelle bord at blive enige om at fjerne den offensive kapacitet på begge sider, bortfalder jo højrekredsens sidste argument for at opretholde de kortrækkende atomvåben: at det er nødvendigt med en ultimativ trussel, som man kalder det, så længe Warszawapagten har en overlegen offensiv kapacitet.

Disse holdninger står det danske Socialdemokrati ikke alene med i den vestlige verden, tværtimod har Socialistisk Internationales ledere på deres topmøde i Wien i sidste uge opfordret til, at der påbegyndes parallelle forhandlinger om de kortrækkende atomvåben, ligesom de klart vendte sig mod den såkaldte modernisering. De sagde: Nu er det tiden til forhandling, ikke modernisering.

Jeg kan heller ikke lade være med at nævne den tale, som Helmut Schmidt holdt på NATO-parlamentarikermødet i Hamburg i november måned. Efter at han havde understreget, at han var en af dobbeltbeslutningens fædre og han stod fast på opstillingen – hvilket faktisk kostede ham hans job som forbundskansler – sagde han, at den nuværende debat om den såkaldte modernisering af de kortrækkende atomvåben overhovedet ikke kunne sammenlignes med spørgsmålet om, hvordan der skulle svares på opstillingen af SS 20'ere i midten af 1970'erne, fordi der nu ikke er nogen forøget eller moderniseret sovjetisk kortrækkende atomvåbentrusel, som vi er nødt til at svare på.

Og senere i talen sagde han: »Og den, som på vores side kunstigt spiller tredjerangsspørgsmålet om modernisering af de kortrækkende

atomvåben op til at være en stor såkaldt militær nødvendighed, mangler sans for proportioner.«

Jeg synes faktisk, at disse tankevækkende ord burde gøre et vist indtryk på de politikere, som havde så travlt med at citere Helmut Schmidt, dengang vi diskuterede opstillingen af mellemdistanceraketterne.

Jeg vil også understrege, at det ikke kun er en formel NATO-beslutning om modernisering, vi er imod, vi er også imod en snigende modernisering. Der har jo været forlydender om, at den amerikanske kongres ville acceptere at bevilge penge til udvikling af et nyt Follow on to Lance eller et nyt TASM-missil uden at kræve en NATO-beslutning, før missilet var klar til opstilling i 1991 eller 1992, eller hvornår det nu måtte blive. Derfor er det vigtigt, at den danske regering gør det klart i NATO, at vi ikke i en sådan situation vil føle os bundet til at acceptere opstilling.

Det er også vigtigt, at der hverken på embedsmandsniveau eller på regeringsplan fremkommer tilkendegivelser, som fra anden side kan opfattes som en stiltiende accept af en procedure, som leder frem til modernisering. Udenrigsministeren og forsvarsministeren har efter et samråd i Det Sikkerhedspolitiske Udvalg erklæret sig enig heri. Og jeg er glad for, at udenrigsministeren med de ord, han sagde i dag, fjernede enhver overflødig tvivl om, at regeringen er enig i dette synspunkt.

For os er det helt afgørende, at det er Folketinget, som træffer afgørelse i dette spørgsmål efter en grundig drøftelse i Det Sikkerhedspolitiske Udvalg og på grundlag af det materiale, som vi har bedt SNU om at udarbejde.

Jeg har med tilfredshed konstateret, at ministeren har gentaget forsikringen om, at regeringen ikke agter at tage dansk stilling til spørgsmålet om moderniseringen af NATO's kortrækkende atomvåben, før Folketinget har taget politisk stilling til spørgsmålet, og vi ser naturligvis frem til den drøftelse herom, vi har aftalt i Folketingets udvalg vedrørende dansk sikkerhedspolitik.

På den baggrund skal jeg på vegne af Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende: